

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavei Toratéha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

BABA BATRA 56

לאסוקי שמעתא – סיכום הלכתי על סדר הדף (עם לשון השו"ע במודגש)

ב"ב דף נו

- א. בקעה של גר. ב. יהושע. ג. זוממי חזקה. ד. ר"ע. ה. חכמים. ו. חיטים ושעורים.
- א. בקעה גדולה שיש בה שדות רבות וכולם של גר אחד (שמת ואין לו יורשים ונכסיו הפקר) ולא היה ביניהם לא מצר ולא חצב (מין אילן או עשב. רשב"ם נה). ולא דבר מדברים המפסיקים ובא אחד והחזיק במקצת הבקעה לקנות¹²⁰ את כולה כל הנקרא על שם אותו הגר קונה אותו¹²¹. ז. ז"מ ערה, ז.
- ב. א. יהושע תיחם את הארץ בין שבת לשבת ובין איש לאיש ע"י חצב לפי שיוורד ויונק כנגדו ואינו יונק לא מכאן ולא מאן. ולפיכך חשוב הוא להחשב כמצר. ב. לא מנה יהושע בספרו אלא עיירות העומדות על הגבולין כדי להראות את התחומין (ולפיכך לא מנה עיירות אחרות. רשב"ם). ג. כל מקום מארץ ישראל שהראהו הקב"ה למשה (בשעת מותו) חייב במעשר אבל קיני קניזי וקדמוני שניתנו לאברהם אבינו בברית בין הבתרים לא יתחייבו במעשר לעתיד לבא כשיחזירם לנו או אם כבשו מהם ישראל אחרי מות יהושע פטורים מהמעשר.
- ג. משנה: א. היו שני עדים מעידים אותו שאכל את השדה שלש שנים ונמצאו זוממים משלמים לו (למרא קמא) את הכל. מלבד שנוטל את הקרקע מהמחזיק. ב. שנים מעידים על שנה ראשונה ושנים בשניה ושנים בשלישית ונמצאו זוממים משלמים ביניהם. ג. שלשה אחים מעידים כל אחד על שנה אחרת ואחד מצטרף עמהם ומעיד על כל הג' שנים הרי אלו ג' עדויות וכשרות (שאינן כאן אחים בעדות אחת) והן עדות אחת להזמה (שאינן נזומים עד שיזומו כולם ואם הזומו משלשים ביניהם רשב"ם).
- ד. ור"ע חולק על משנתנו דתניא אמר רבי יוסי כשהלך אבא חלפתא אלמוד תורה אצל רבי יוחנן בן נורי (וי"א ר' יוחנן למד אצל אבא חלפתא) אמר לו הרי שאכלה שנה ראשונה בפני שנים שניה בפני שנים שלישית בפני שנים מהו א"ל ה"ז חזקה. א"ל אף אני אומר כן אלא שר"ע חולק בדבר שנאמר על פי שנים עדים יקום דבר, ולא חצי דבר.
- ה. ולפי חכמים הפסוק ממעט שנים מעידים שראו שיער אחד (מסימני גדלות) בגבה ושנים אומרים אחד בכריסה שאין מצטרפים שהרי מעידים על חצי דבר שצריך ב' שערות באותו זמן והם נחשבים לדבר אחד אבל שני חזקה בזו אחר זו הן באות וכ"א דבר שלם.
- ו. עידי החזקה שהעיד האחד שאכלה חיטים שני החזקה והשני העיד שאכלה שעורים עדותן קיימת שאין העד מדקדק בזה. העיד האחד שאכלה ראשונה שלישית וחמישית והשני העיד שאכלה שניה רביעית ושישית אין מצטרפין שבשנה שמעיד זה אינו מעיד בה זה ותחזור הקרקע והפירות (ח"מ קמה, א' וב').

¹²⁰ הקשו הראשונים מהגמרא (לעיל נד): שבשדה שאינה מסויימת במצריה ע"י מכוש אחד קנה רק כדי שילך הצמד בקר בשעת חרישה ויחזור (ובשו"ע שם, ג) וכאן אמרו כל הנקרא בשמו של גר קנה ותירצו כמה תירוצים: א. המ"מ כתב לחלק בין קנין ע"י מכוש לקנין אחר שכאן מיירי שהחזיק בחזקה אחרת (באה"ג). ב. והב"י תירץ דלעיל בעשה סתם וכאן שכוון לקנות הכל (גר"א). ג. והרמ"א (להלן בהוספה ב) הביא עוד תירוץ והכי ס"ל, דלעיל בשדה הבעל וכאן בבית השלחין וכדמשמע בגמרא (גרגותא. גר"א).

¹²¹ הגה וי"א דוקא בשדה בית השלחין אבל בשדה בית הבעל אם פירש לקנות כולן קנה כולן אבל אם החזיק סתם וכו' לא קנה אלא ממקום שהחזיק מענה לארכה ולרחבה ואם הוא שדה שיש לו מיצר קנה כל מה שבמצר (טור בשם הרא"ש). וכתב סמ"ע דבטור מוכח דלא בנקרא ע"ש הגר לחוד סגי בבית השלחין אלא כל שנקרא ע"ש הבאר שמשקון ממנו השדות שכל שנקרא ע"ש הבאר אחד מצטרפין להיות כשדה אחת משו"ה קנה כולם במכוש אחד משא"כ בשדה בית הבעל שאינו נשקה מהבאר ואין להשדות צירוף ולכך לא קנה כולם בהחזיק סתם.

Rav E. Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés

www.dafhayomi.fr - +33 6 14 55 78 08 - Sponsorisez le Daf Panorama - Info@dafhayomi.fr

Refouah Chelema Sarah Bat Kamar

www.ohavei-torateha.com